

บันทึก

เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี
พ.ศ. ๒๕๖๖ (กรณีคำสั่งลงโทษกำหนดให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ถูกสั่งพักราชการ)

สำนักงาน ก.พ. ได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๖๑๑/๖๒๗ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า เนื่องจากกระทรวงมหาดไทยได้หารือปัญหาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ไปยัง ก.พ.ว่า กรณีที่ข้าราชการกระทำผิดก่อนหรือในวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๕ และ อ.ก.พ.กระทรวงมีมติก่อนวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ใช้บังคับ ให้ลงโทษไล่ออก ปลดออกหรือให้ออกจากราชการ แต่ผู้บังคับบัญชาได้มีคำสั่งลงโทษภายหลังจากวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ใช้บังคับ โดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ผู้นั้นถูกสั่งพักราชการหรือวันที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน หรือกรณีอื่นๆ ตามข้อ ๔ (๑)-(๗) แห่งระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๑๔ เช่นนี้ ผู้ถูกสั่งลงโทษจะได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวหรือไม่

ก.พ.ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่เรื่องนี้เป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ก.พ.จึงลงมติให้ส่งเรื่องดังกล่าวมาให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณา สำนักงาน ก.พ. จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในเรื่องดังกล่าวต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้ว มีความเห็นว่า การที่ผู้บังคับบัญชาได้มีคำสั่งให้ลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการแก่ข้าราชการผู้ใด โดยในคำสั่งลงโทษนั้นกำหนดให้การลงโทษดังกล่าวมีผลบังคับย้อนหลังไปถึงวันที่ผู้นั้นถูกสั่งพักราชการหรือวันที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการหรือในกรณีอื่นๆ ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔^๑ แห่งระเบียบ ก.พ.ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการพล

^๑ ข้อ ๔ การสั่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการห้ามมิให้สั่งให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่

(๑) ในกรณีที่ให้มีคำสั่งให้พักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนเมื่อจะสั่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ ให้สั่งตั้งแต่วันพักราชการหรือวันให้ออกจากราชการไว้ก่อน แล้วแต่กรณี

(๒) การสั่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการในกรณีความผิดละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีก ให้สั่งตั้งแต่วันที่ละทิ้งหน้าที่ราชการนั้น

(๓) การสั่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการในกรณีกระทำความผิดอาญา

เรือนสามัญ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งเป็นระเบียบที่ออกตามความในมาตรา ๙๔ วรรคสอง^๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ นั้น เป็นกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งการตามระเบียบ ก.พ. คือ ให้ส่งลงโทษย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่งได้ ดังนั้น แม้ว่าผู้บังคับบัญชาจะมีคำสั่งลงโทษภายหลังจากที่พระราชบัญญัติล้างมลทินในโอกาสสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ ใช้บังคับแล้วก็ตาม แต่ถ้าผลของคำสั่งลงโทษนั้นทำให้ข้าราชการผู้ใดได้รับโทษก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับแล้ว ข้าราชการผู้นั้นย่อมจะอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการล้างมลทินตามนัยมาตรา ๕^๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวด้วย

จนได้รับโทษจำคุกหรือโทษที่หนักกว่าจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หรือได้รับโทษที่หนักกว่าจำคุกโดยปกติให้ส่งตั้งแต่วันต้องรับโทษอาณานั้น

(๔) ในกรณีที่ได้มีการสั่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการไปแล้ว ถ้าจะต้องสั่งใหม่หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่ง การลงโทษให้ออก ปลดออกหรือไล่ออก ในกรณีเช่นนี้ ให้ส่งย้อนหลังไปถึงวันออกจากราชการตามคำสั่งเดิม แต่ถ้าวันออกจากราชการตามคำสั่งเดิมไม่ถูกต้อง ก็ให้ส่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรต้องออกจากราชการตามกรณีนั้นในขณะที่ยื่นคำสั่งเดิม

(๕) ในกรณีที่ได้มีการสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๕๙ มาตรา ๙๐ มาตรา ๙๗ มาตรา ๙๙ หรือมาตรา ๑๐๐ ไปแล้ว ถ้าจะต้องสั่งใหม่หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการให้ส่งย้อนหลังไปถึงวันที่ควรต้องลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก ตามกรณีนั้นในขณะที่ยื่นคำสั่งเดิม

(๖) การสั่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการ ในกรณีที่ผู้ซึ่งจะต้องถูกสั่งนั้นได้พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือได้รับอนุญาตให้ลาออกไปก่อนแล้ว ให้ส่งย้อนหลังไปถึงวันออกจากราชการนั้น

(๗) กรณีใดมีเหตุสมควรสั่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการย้อนหลัง ก็ให้ส่งย้อนหลังไปถึงวันที่ควรจะต้องออกจากราชการตามกรณีนั้นได้

^๒ มาตรา ๙๔ ข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการ เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๓) ได้รับอนุญาตให้ลาออกตามมาตรา ๙๕

(๔) ถูกสั่งให้ออกตามมาตรา ๔๖ มาตรา ๕๙ มาตรา ๙๐ มาตรา ๙๗ มาตรา ๙๘ มาตรา ๙๙ หรือมาตรา ๑๐๐ หรือ

(๕) ถูกสั่งลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก

วันออกจากราชการตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.พ.กำหนด

การต่อเวลาราชการให้ข้าราชการพลเรือนสามัญที่ต้องออกจากราชการตาม (๒) รับราชการต่อไป จะกระทำมิได้

^๓ มาตรา ๕ ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๕ และได้ถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ รวมทั้งบรรดาผู้กระทำความผิดวินัยที่ได้รับนิรโทษกรรมก่อนหรือในวันที่ ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๕ แล้ว ไม่ว่าจะได้มีการสอบสวนทางวินัยแล้วหรือไม่ก็ตาม โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัยหรือมิได้กระทำความผิดทางวินัย แล้วแต่กรณี

(ลงชื่อ) อมร จันทรมบูรณ์
(นายอมร จันทรมบูรณ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
พฤษภาคม ๒๕๖๖